

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC492
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1001

datum uitspraak 12/01/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[Naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

het Bisdom [plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 2 april 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 december 2013 met zaaknummer 2013W1001, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 18 februari 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier, evenals de begeleidende brief van 22 mei 2014, is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 1 juli 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 6 augustus 2014. Verweerder heeft bij mailbericht van 22 september 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing en te volstaan met een verwijzing naar de brief van 22 mei 2014.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in [jaartal] op zevenjarige leeftijd misdienaar geworden in de parochie [naam parochie] in [plaats]. Wijlen [voornamen] [naam] (hierna: [naam]) was [functie] in die parochie. Eerst diende verzoeker alleen de ochtendmissen vóór school, maar vanaf [jaartal] mocht hij ook misdienaar zijn op zon- en feestdagen en bij begrafenissen en dergelijke gebeurtenissen. Verzoeker kreeg in dat kader ook les over de Katholieke rituelen. Die lessen vonden plaats na de mis in de sacristie. Het seksueel misbruik begon ermee dat [naam] een soort spel had bedacht, waarbij verzoeker werd vastgebonden met een koord dat tot zijn misdienaargevaad behoorde, waarna de lichten uit gingen, de gordijnen dicht en verzoeker zich diende te bevrijden. [naam] stond tijdens het vastbinden met zijn geslacht tegen verzoeker aan. Zodra het donker werd, hoorde verzoeker [naam] zwaar hijgen. Wanneer het hijgen ophield, ging het licht aan en bevrijdde [naam] verzoeker. Dit is in een periode van anderhalf jaar ongeveer twee keer per maand gebeurd.

In de loop van [jaartal] werd verzoeker ook uitgenodigd bij [naam] thuis. [naam] werd dan handtastelijk en betastte het been en het geslacht van verzoeker. Ook ging hij met zijn hand in de broek van verzoeker en betastte hij diens blote geslacht. Hij probeerde verzoeker ook te zoenen.

Na een aantal maanden nam [naam] verzoeker mee naar de kelder van de pastorie. [naam] dwong verzoeker om hem af te trekken en oraal te bevredigen. [naam] kwam daarbij klaar in de mond van verzoeker. Dat is gedurende 6 maanden vier keer gebeurd. [naam] heeft ook twee of drie keer oraal seksuele handelingen bij verzoeker verricht. Verzoeker is daarbij een keer in de mond van [naam] klaargekomen. [naam] is ook met zijn vinger(s) in de anus van verzoeker gedrongen en heeft hem drie keer anaal verkracht. Verzoeker mocht met niemand over het seksueel misbruik spreken. Het seksueel misbruik heeft plaats gevonden in een periode van ongeveer anderhalf jaar.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik acht jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 23 december 2013 met zaaknummer 2013W1001, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam], waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht jaar.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden gedurende een periode van anderhalf jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, poging tot zoenen, gedwongen oraal seksuele handelingen over en weer, gedwongen moeten aftrekken, binnendringen in de anus met vinger, en drie keer anale verkrachting.
- Het misbruik heeft met enige regelmaat plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Heerkens Thijssen voornoemd bij brief van 6 augustus 2014, in aanvulling op de stukken die bij de aanvraag reeds waren overgelegd, de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

Door concentratieproblemen heeft verzoeker er tien jaar over gedaan om zijn Mavo en vervolgens Havo diploma te behalen, terwijl hij op de lagere school een atheneum/gymnasium-schooladvies had gekregen. Vervolgens heeft verzoeker een jaar langer gedaan over zijn hbo-opleiding tot [beroep]. In die periode is hij ook in therapie gegaan in verband met zijn fobische klachten, welke behandeling ongeveer een jaar heeft geduurd. Omdat er geen banen waren als [beroep heeft verzoeker vervolgens de verkorte hbo-opleiding voor [beroep] gedaan en afgerond. Verzoeker is van eind december [jaartal] tot oktober [jaartal] in een ziekenhuis werkzaam geweest als (leerling) [beroep]. Daarna is hij als gediplomeerd [beroep] van november [jaartal] tot juni [jaartal] werkzaam geweest in een academisch ziekenhuis. Daar heeft hij ook aanvullende bijscholingen gevolgd.

Verzoeker functioneerde aanvankelijk goed, maar kreeg last van herbelevingen van het hem in zijn jeugd aangedane seksueel misbruik, nadat hij geconfronteerd was geweest met een patiënt die [kerkelijke functie] was en op zijn afdeling overleed. Deze gebeurtenis is een trigger-moment geweest en heeft geleid tot arbeidsongeschiktheid gedurende ongeveer één jaar. Verzoeker is toen wederom in therapie gegaan ter behandeling van zijn klachten die voortkwamen uit het seksueel misbruik. Vervolgens is hij gere-integreerd in zijn werk in het ziekenhuis en begonnen aan een opleiding tot '[beroep]'. Verzoeker liep toch weer psychisch vast en heeft de opleiding voortijdig moeten beëindigen. Op instigatie van het ziekenhuis is toen middels een beëindigingsovereenkomst een einde gekomen aan deze baan. Kort voor de totstandkoming van deze overeenkomst is verzoeker ook twee weken opgenomen geweest in een psychiatrisch ziekenhuis in verband met een reactieve psychose.

Uiteindelijk is verzoeker bij de Stichting [naam] als [functie] gaan werken. Dit betekende een forse achteruitgang in salaris. Bij wijze van automedicatie is verzoeker in die periode cocaïne gaan gebruiken. Zijn oude klachten begonnen weer op te spelen. Hij is in behandeling gegaan en de diagnose Post Traumatische Stress Stoornis (hierna PTSS) werd vastgesteld. Verzoeker begon te disfunctioneren in zijn baan en uiteindelijk is door middel van een ontbindingsovereenkomst een einde gekomen aan zijn dienstverband. Hij heeft vervolgens tijdelijk aanspraak moeten maken op een Werkloosheidsuitkering (WW), waarna hij bij de [kliniek] is gaan werken. Maar ook in deze baan speelden de gevolgen van PTSS, waarna ook aan deze baan een einde is gekomen na ondertekening van een ontbindingsovereenkomst. Verzoeker was wederom op een WW-uitkering aangewezen en belandde vervolgens in de Ziektewet. Verzoeker kan door de psychische gevolgen van het seksueel misbruik zijn beroep als [beroep] niet meer uitoefenen. De totale geleden en te lijden vermogensschade wordt door verzoeker begroot op een veelvoud van het maximaal te adviseren compensatiebedrag. Naast gederfde inkomsten is ook sprake van een verminderde pensioenopbouw en een gering bedrag (€1.636,-) voor psychotherapie dat voor zijn rekening is gebleven. De overige therapiekosten zijn voor rekening gekomen van de zorgverzekeraar.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij mailbericht van 22 september 2014 verwezen naar de eerdere brief van 22 mei 2014 die was overgelegd met het antwoordformulier. Verweerder wijst er op dat niet duidelijk wordt dat de psychische problemen waar verzoeker ten gevolge van het misbruik mee kampt, ook hebben geleid tot problemen op de werkvloer. Bovendien is sprake van twee somatische aandoeningen die ook zeer wel in doorslaggevende mate de uitval kunnen hebben veroorzaakt.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken, concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik.

Uit de overgelegde stukken, waaronder de brief d.d. [datum] van dr. [naam] (GZ-psycholoog/psychotherapeut) blijkt dat verzoeker sinds de zomer van [jaartal] tot [jaartal] in behandeling is geweest vanwege de verwerking van seksueel misbruik. Ook [naam] (psychiater) en [naam] (klinisch psycholoog) maken in hun gezamenlijk ondertekende brief d.d. [datum] melding van behandeling wegens de gevolgen van seksueel misbruik. Verzoeker is tot heden onder behandeling wegens zijn PTSS, die gelet op alle voorhanden medische informatie veroorzaakt is door het seksueel misbruik, zoals ook wordt bevestigd in de brief d.d. 12 maart 2014 van [naam] (psychiater). Andere mogelijk schadeveroorzakende oorzaken naast het seksueel misbruik worden in deze brieven niet genoemd.

Daarbij komt dat de verzekeringsgeneeskundige rapportage van [datum] (opgesteld door [naam], arts) melding maakt van meerdere al langer bestaande psychische stoornissen, die voor deze arts mede aanleiding waren om het aantal uren te beperken dat verzoeker kan werken. Het arbeidsongeschiktheidspercentage is door de arbeidsdeskundige, [naam], vastgesteld op 80%. Er is sprake van al langer bestaande beperkingen t.a.v. persoonlijk en sociaal functioneren, aldus [naam].

Het door verzoeker geschetste verloop van zijn opleiding, werkzaam leven waaronder het tot drie keer toe beëindigen van een dienstverband door een beëindigingsovereenkomst, wordt gestaafd door de bewijsstukken die verzoeker heeft overgelegd, te weten, diploma's, certificaten en beëindigingsovereenkomsten.

Het bovenstaande bezien in het licht van het uitzonderlijk seksueel misbruik dat verzoeker in zijn jeugd is aangedaan, leidt onmiskenbaar tot het oordeel dat het seksueel misbruik een versturende factor is en is geweest in zijn leven, die heeft bijgedragen aan het disfunctioneren van verzoeker in zijn banen en daarmee aan zijn uitval en vermogensschade.

4.6 In de verzekeringsgeneeskundige en arbeidsdeskundige rapportages wordt echter ook melding gemaakt van een [chronische aandoening] en van een neurologische aandoening. In zijn algemeenheid hoeft een gereguleerde [chronische aandoening] niet een ernstige belemmering te zijn bij het uitoefenen van een baan, indien althans enige voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen. Beide aandoeningen kunnen naar het oordeel van de Compensatiecommissie echter wel tot beperkingen leiden voor het kunnen uitoefenen van het vak van [beroep], vanwege de nacht- en avonddiensten en de soms hectische momenten waarop het werk niet gelijkmatig kan worden verdeeld en niet voorspelbaar is. Verzoeker kan door zijn aandoeningen immers niet werkzaam zijn in een setting met een verhoogd persoonlijk risico, is aangewezen op een vast werkrooster zonder avond- en nachtdiensten, is licht beperkt in zijn fysieke functioneren en kan slechts parttime met werk worden belast, zoals valt af te leiden uit zowel de verzekeringsgeneeskundige als de arbeidsgeneeskundige rapportages. Daaruit valt ook af te leiden dat verzoeker, na herstel, duurzaam zijn resterende capaciteiten zal kunnen benutten, ook al zal dit zijn in een baan met minder salaris en met minder uren.

4.7 Onder deze omstandigheden is de Compensatiecommissie van oordeel dat bij de vaststelling van de hoogte van de vermogensschade niet dient te worden uitgegaan van een verlies aan arbeidsvermogen dat volledig aan het seksueel misbruik moet worden toegerekend en dat zal doorlopen tot aan verzoekers pensioengerechtigde leeftijd. Daarom zal in de onderhavige aanvraag geadviseerd worden de vermogensschade (waaronder ook de aangevoerde bescheiden kostenpost voor gevolgde therapie) gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking te laten komen.

4.8 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn zeer vroege jeugd is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €70.000,-- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.746,-- inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak :

- een bedrag van €70.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.746,-- te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 12/01/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter